

ДЕЛ ОД МОНОГРАФИЈАТА ЗА МАНАСТИРОТ „СВЕТА БОГОРОДИЦА“ ВО СЛИВНИЦА ОД Д-Р ВЕРА СТОЈЧЕВСКА-АНТИЌ И СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ-КАТИН

Широкиот ореол на Пресвета Богородица е присутен низ цела Македонија. Преспанскиот регион брои над шеесет црковни градби со нејзино име. Овој регион со сите убавини и богатства што ги поседува, со Преспанското Езеро опколено со зачувани природни убавини, чува вековна традиција и култ кон Пресвета Богородица.

Затоа, за да се сфати големото значење што Богородица го има за развојот на христијанството, нужно е хронолошки да се проследи нејзиниот развоен култ, бидејќи зачуваната традиција покажува какви се развојните патокази има. Имено, со следењето на култот стануваат забележливи и повеќестраните креации поврзани со нејзината личност.

Така, во 8-от век се јавуваат иконоборците, со цел новата и млада византиска династија да ја совлада позицијата на старата, да ја совлада моќта на најсилниот феудалец - Црквата. Иконоборците се јавиле со ставови против иконите, со цел да го негираат мислењето за Богочовекот. Започнува безочно уништување на иконографијата, црквите и манастирите. Но, зацврстениот христијански религиозен култ не бил совладан.

Во борбите против иконоборците се пројавил високообразованиот патријарх Фотиј, професор на свети Кирил Филозоф во Магнаурската школа во Цариград, кој го сузбивал новиот урнувачки култ на иконите. Обидите на иконоборците завршиле со неуспех пред традиционално негуваниот дух на иконофилите. По овие настани култот на дева Марија се зацврстил. Дури се прошириле текстовите и претставите за Богородица како Божја мајка. Се ширело длабокото верување за вистинскиот насликан лик на Богородица од евангелистот Лука.

Во средините на македонските христијани негувањето на култот на светата Дева Марија не престанал да се издигнува и за време на петвековното отоманско владеење. Нејзиниот лик им влевал љубов, надеж, нежност, возвишеност, поддршка, верба, занес на верниците, повеќе или помалку страдалници. На Запад нејзиниот култ достигнал завидно ниво дури во 11-от век. Меѓутоа, како да се сака да се надмине претходниот период, се создаваат извонредно прочувствувани дела со израз на нејзината благост, големина, сочувствителност, чудотворност, почит. Внесената поетичност постојано се потенцирала и негувала.

Пишува: СЛАВЕ КАТИН